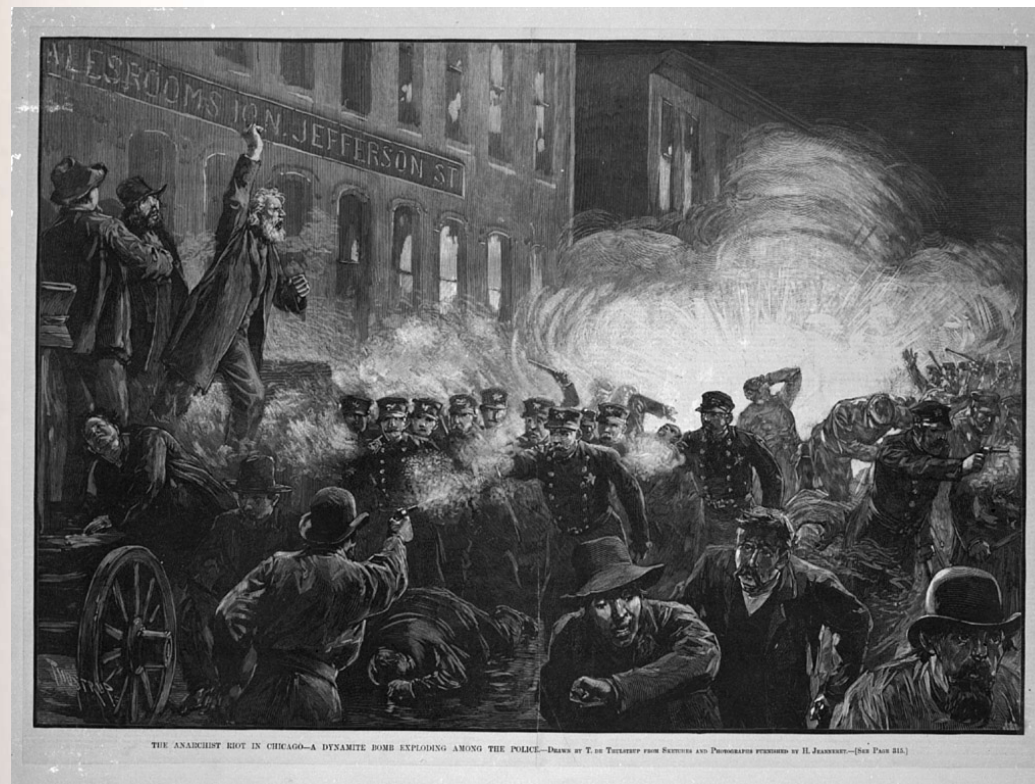
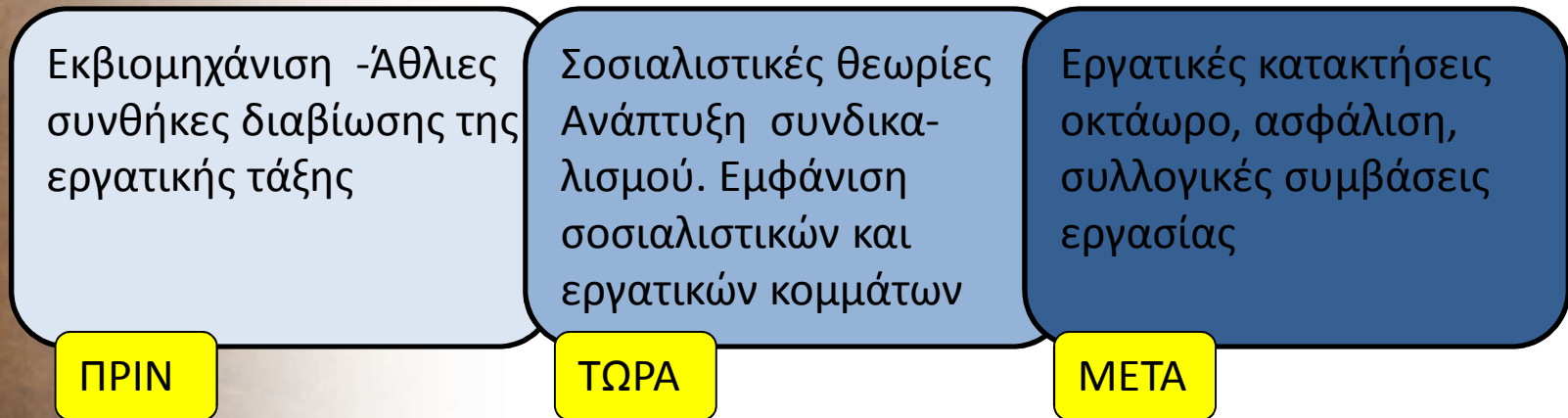

Ενότητα 13 - Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης

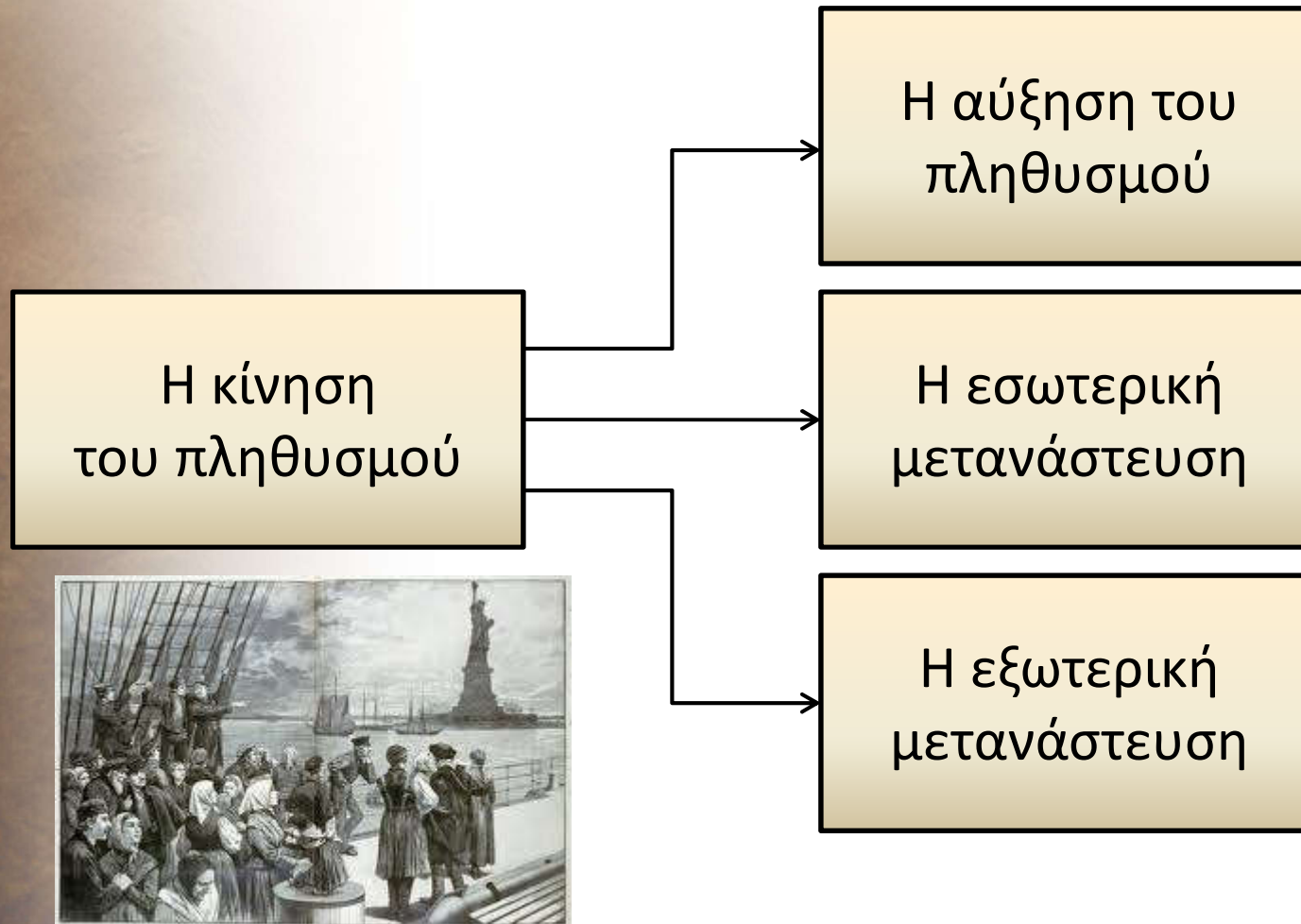

Απεικόνιση των γεγονότων στην Haymarket Square
Σικάγο - Μάιος 1886

Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης (1)

Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης (2)

Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης (3)

Τα κοινωνικά
στρώματα (τάξεις)

Οι αριστοκράτες-
μεγαλογαιοκτήμονες

Οι αστοί

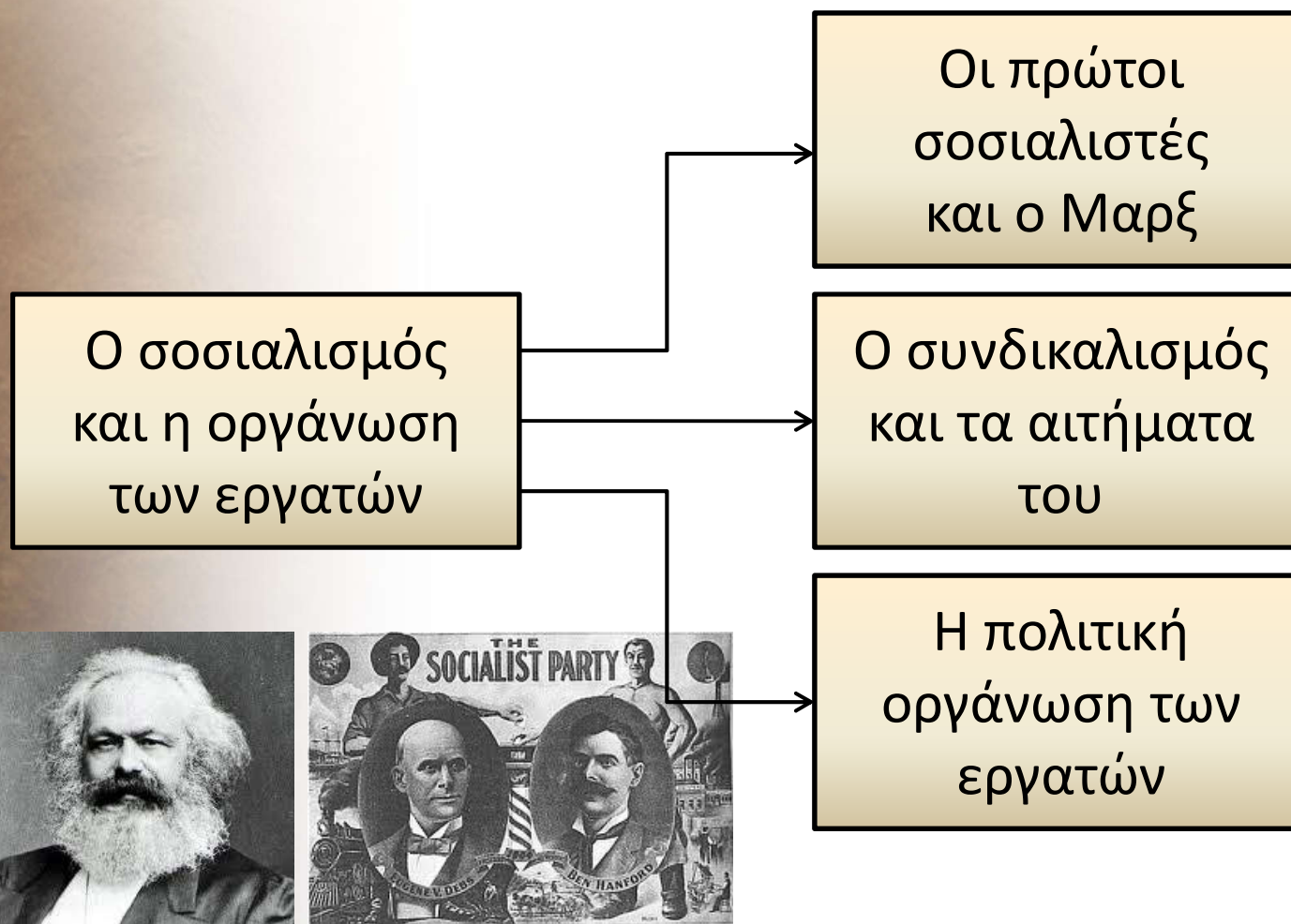
Οι αγρότες

Οι εργάτες

Ελενη Κυριακίδου

Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης (4)

Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης (5)

Το γυναικείο
κίνημα

Η αφετηρία του

Η Πάνκχουρστ και ο
αγώνας της

Κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές

- Η Βιομηχανική επανάσταση προκάλεσε κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές.
Η άνοδος του Βιοτικού επιπέδου προκάλεσε **αύξηση του πληθυσμού** και η αύξηση αυτή προκάλεσε **μετανάστευση**
 - **Εσωτερική**: προς τις Βιομηχανικές πόλεις, στις οποίες δημιουργήθηκαν εργατικά προάστια (κοντά σε εργοστάσια)
 - **Εξωτερική**: ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία.
- Παράλληλα άλλαξε η κοινωνική πραγματικότητα

Αλλαγή της κοινωνικής πραγματικότητας (1)

- Οι **αριστοκράτες - μεγαλογαιοκτήμονες** κυριαρχούσαν στη **μεσογειακή** και **ανατολική** Ευρώπη, όπου η Βιομηχανική επανάσταση είχε διαδοθεί ελάχιστα.
- Στην **Αγγλία** έπαιζαν σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη, επειδή ασχολήθηκαν με καπιταλιστικές επιχειρήσεις, ενώ στη **Γαλλία**, που δεν αναμείχθηκαν σ' αυτές, η δύναμή τους περιορίστηκε.

Αλλαγή της κοινωνικής πραγματικότητας (2)

- Τη μεγαλύτερη δύναμη είχε η **αστική τάξη**, επειδή οι **μεγαλοαστοί** (βιομήχανοι, **μεγαλέμποροι**, **τραπεζίτες**) διέθεταν πλούτο, πολιτική ισχύ και κοινωνική αναγνώριση (κύρος).
- Εκτός από τους μεγαλοαστούς, στην αστική τάξη συμπεριλαμβάνονταν και οι **μεσοαστοί** (Βιοτέχνες, ελεύθεροι επαγγελματίες) και οι **μικροαστοί** (υπάλληλοι) δημόσιοι και ιδιωτικοί.

Αλλαγή της κοινωνικής πραγματικότητας (3)

- Οι **αγρότες**, που ήταν η πλειονότητα του πληθυσμού, ζούσαν δύσκολα και αναγκάζονταν να **μεταναστεύουν**.
- Οι **εργάτες** αυξάνονταν συνεχώς, εργάζονταν πολύ (12-16 ώρες τη μέρα) , έπαιρναν χαμηλούς μισθούς, δεν είχαν μέρες ανάπαυσης, ζούσαν σε **άθλιες συνθήκες** , ζούσαν πολλοί μαζί σε ανθυγιεινά σπίτια και πέθαιναν νέοι.

Οι σοσιαλιστικές θεωρίες (1)

- Οι **σοσιαλιστικές θεωρίες**, που γεννήθηκαν λόγω των κοινωνικών προβλημάτων, υποστήριζαν ότι **το κοινωνικό συμφέρον προηγείται του ατομικού**.
- Οι πρώτοι σοσιαλιστές (**Σαιν Σιμόν, Φουριέ** κ.ά.) πρόβαλαν μια ιδανική μορφή κοινωνίας (**ουτοπικός σοσιαλισμός**).

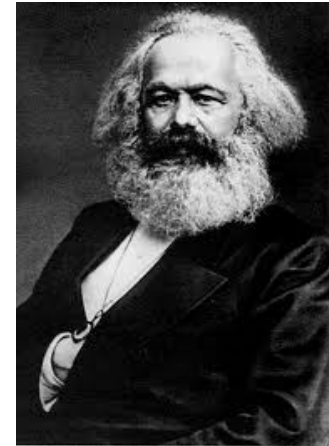
Henri de Saint-Simon

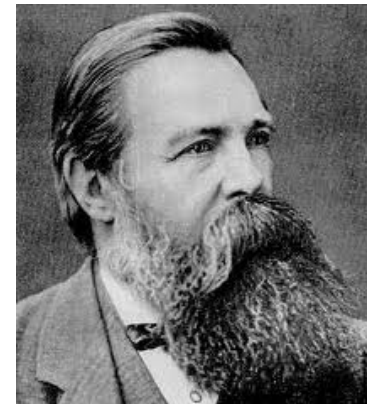
François Marie Charles Fourier

Οι σοσιαλιστικές θεωρίες (2)

- Το **1848** οι Γερμανοί ο **Μαρξ** και ο **Ένγκελς** δημοσίευσαν το **Κομμουνιστικό Μανιφέστο**.
- Αργότερα ο Μαρξ στο έργο του **Το Κεφάλαιο** υποστήριξε ότι, για να μην υπάρχει κοινωνική αδικία, η εργατική τάξη έπρεπε να πάρει από τους αστούς τα μέσα παραγωγής. Έτσι θα δημιουργούνταν μια κοινωνία χωρίς τάξεις και εκμετάλλευση. Η θεωρία του Μαρξ είναι γνωστή ως **επιστημονικός σοσιαλισμός** ή **μαρξισμός**.

Karl Marx

Friedrich Engels

Κοινωνικές διεκδικήσεις (1)

- Μετά το 1830 οι εργάτες, οργανωμένοι, άρχισαν να προβάλλουν αιτήματα, όπως η **δωρη εργασία**. Το **1838**, η Αγγλική Ένωση Εργατών δημοσίευσε τη **Χάρτα του Λαού**, με την οποία οι **Χαρτιστές** πρόβαλαν πολιτικά αιτήματα, όπως το **αίτημα της καθολικής ψηφοφορίας**.
- Ο τρόπος της διεκδίκησης ήταν οι **απεργίες**. Μία από αυτές, στο **Σικάγο** των ΗΠΑ, την **Πρωτομαγιά του 1886**, πνίγηκε στο αίμα. Από το 1890 η Πρωτομαγιά άρχισε να γιορτάζεται από τα συνδικάτα ως παγκόσμια ημέρα των εργατών.

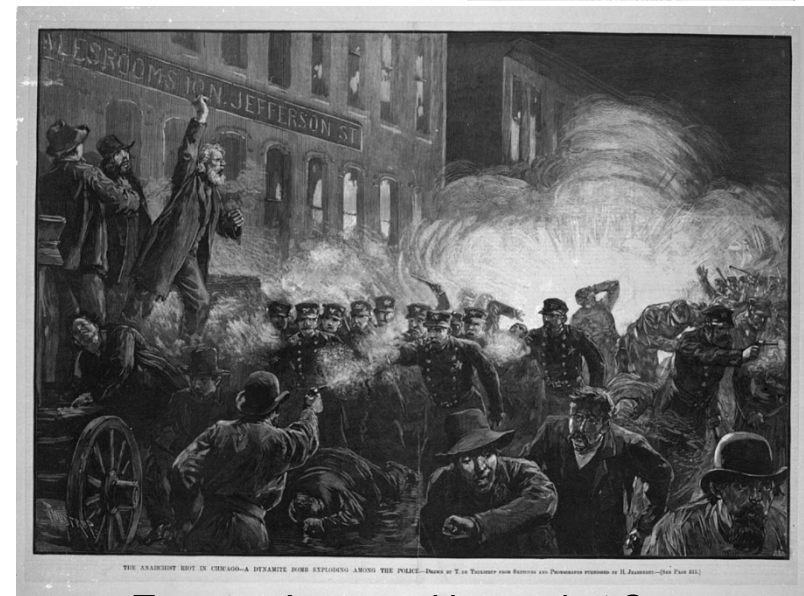
Κοινωνικές διεκδικήσεις (2)

Η σύνοδος των Χαρτιστών το 1839

Μαζική συγκέντρωση Χαρτιστών στο Kennington Common (Λονδίνο – 1848)

Τα γεγονότα στην Haymarket Square Σικάγο 4^η Μαΐου 1886

Κοινωνικές διεκδικήσεις (3)

- Στα τέλη του 19ου αιώνα οι εργάτες είχαν πετύχει **10ωρη εργασία**, δημιουργία **ταμείων ασφάλισης** για ατυχήματα, ασθένειες, απόλυση και **κατώτατες αμοιβές**, μέσω **συλλογικών συμβάσεων**.
- Το **1864** ιδρύθηκε η πρώτη **Διεθνής Ένωση Εργατών** στο Λονδίνο, η οποία γρήγορα διαλύθηκε, και το **1889** η δεύτερη **Διεθνής** στο Παρίσι.

Κοινωνικές διεκδικήσεις (4)

- Λίγο αργότερα δημιουργήθηκαν **σοσιαλιστικά και εργατικά κόμματα** που επιδίωκαν ν' ανέβουν στην εξουσία με εκλογές.
- Ορισμένοι όμως σοσιαλιστές, όπως η **Λούξεμπουργκ** στη Γερμανία και ο **Λένιν** στη Ρωσία, δεν συμφωνούσαν με τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες, αλλά ήθελαν να ανατρέψουν τον καπιταλισμό με **επανάσταση**.

Rosa Luxemburg

Vladimir Lenin

Κοινωνικές διεκδικήσεις (5)

- Την ίδια περίοδο οι **γυναίκες**, έχοντας μπει στον κόσμο της εργασίας, και αποκτώντας οικονομική ανεξαρτησία, άρχιζαν να διεκδικούν τα **νομικά και πολιτικά τους δικαιώματα**.
- Το **1903** η Αγγλίδα **Πάνκχορστ** ίδρυσε την **Κοινωνική και Πολιτική Ένωση Γυναικών**. Η Ένωση αγωνίστηκε για να παραχωρηθούν στις γυναίκες πολιτικά δικαιώματα, πράγμα που επιτεύχθηκε σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες στη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα.

Emily Pankhurst

Χρονολόγιο (1)

19^{ος} αι.

Εμφάνιση σοσιαλιστικών θεωριών.

1830

Το κίνημα των Χαρτιστών

1840

Κομμουνιστικό Μανιφέστο

1864

Πρώτη Διεθνής Ένωση Εργατών, Λονδίνο

1876

Διαλύθηκε η πρώτη Διεθνής Ένωση Εργατών

Χρονολόγιο (2)

1886

Εργατική απεργία στο Σικάγο (1η Μαΐου)

1889

Δεύτερη Διεθνής Ένωση Εργατών, Παρίσι

1903

Η Έμ. Πάνκχορστ ιδρύει την Κοινωνική και Πολιτική Ένωση Γυναικών

20^{ος} αι.

Οι γυναίκες αποκτούν πολιτικά δικαιώματα σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες